

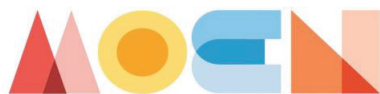
**teatr polski
bydgoszcz**

MOTYLE

reżyseria Emilia Piech

**materiały dla nauczycieli
zeszyt metodyczny**

**opieka metodyczna i merytoryczna
Daria Sobik**

MIEJSKI OŚRODEK EDUKACJI
NAUCZYCIELI W BYDGOSZCZY

**Zeszyt metodyczny współfinansowany
ze środków Miejskiego Ośrodka Edukacji
Nauczycieli w Bydgoszczy**

Odwilż

Czy dziewczyna może zostać pilotem? Na takie pytanie jeszcze sto lat temu prawdopodobnie większość ludzkości odpowiedziałaby przecząco. Zanegowaniu prawdopodobnie towarzyszyłby lekceważący uśmiech czy kpiące niedowierzanie wyrażane w pełnym ironii spojrzeniu. Kierujący takie pytanie uznawany byłby albo za głupca, albo za szaleńca. Dziś natomiast takimi przymiotami zostałby opisany ktoś, kto dziwi się słowom: „Tak, dziewczyna może zostać pilotem. Dziewczyna może zostać kimkolwiek zechce.”

Do zmiany na tle koncepcji genderowych przyczynili się konkretni ludzie. Oczywiście można mówić szerzej – że to sprawa edukacji i kultury – jednak analizując przemiany w kulturze europejskiej, nietrudno stwierdzić, że to poszczególne jednostki nadawały tempa reorientacji dominujących poglądów w dziedzinie uwarunkowań społecznych. W okresie stawiania fundamentów demokracji w XX-wiecznej Europie pojawiały się szczególnie wybitne jednostki, które inspirowały społeczeństwo swoją odwagą, determinacją, nowatorstwem w myśleniu. Między innymi dzięki takim osobom, jak Amelia Earhart – pierwsza kobieta pilot, która w 1928 roku przeleciała nad Atlantykiem – zaczęła się pewnego rodzaju „odwilż”. Polegała ona na stopniowym redukowaniu granic w ustalaniu ról społecznych, wcześniej determinowanych jedynie przez płeć. Ów proces, mimo

że żyjemy w nowym millenium, wciąż trwa – ale potrzebom dalszych zmian trzeba by poświęcić dłuższe rozważania. To, co warto tutaj podkreślić, to fakt, iż za każdą jednostką stoją osoby, które przyczyniają się do jej rozwoju. Podsyćcie ciekawości i wspieranie w poszukiwaniu celów – to główne zadanie nauczycieli, edukatorów, wykładowców i pedagogów. Determinacja Amelii Earhart prawdopodobnie nie wystarczyłaby, gdyby nie osoby, które przez cały czas okazywały jej wsparcie. Wkrótce sama stała się wsparciem i inspiracją dla innych. Jej historia zachęciła autorkę tekstu, Marie-Eve Huot do tworzenia. Kanadyjska dramatopisarka z kolei poruszyła młodą reżyserkę, Emilię Piech, która postanowiła zrealizować spektakl „Motyle” w wyjątkowej przestrzeni zakładów lotniczych. Twórcy spektaklu po premierze otrzymali wiadomość, która potwierdza, że dobro powraca.

Drogi zespole „Motyli”,

Od kilku tygodni szukam czasu, by napisać Wam tych parę słów. Wreszcie piszę, wciąż niedowierzając, że moja pierwsza sztuka powstała w Polsce.

Napisałam Motyle potajemnie, czując się jakby oszust. Byłam wtedy raczej młoda, kończyłam szkołę teatralną i robiłam pierwsze kroki w kierunku reżyserii. Pisałam tekst i marzyłam w tym samym czasie o jego realizacji. Wyobrażałam sobie wydarzenie w stylu happening, które zostałoby zaprezentowane w magazynach lotnisk w Montrealu... Jednak odłożyłam ten szalony pomysł: moi koledzy szybko przypomnieli mi, jak trudno jest prezentować przedstawienia dla dzieci w tradycyjnych teatrach... jak by to było zaprezentować tekst nieznanej autorki na lotnisku?!?

Zrobiłam więc inscenizację, powiedzmy... konwencjonalną... i moje Motyle były setki razy pokazywane w Quebecu i we Francji. Przywilej dla młodej artystki.

Pewnego dnia otrzymałam Waszą prośbę o wyprodukowanie mojej sztuki u Was, w Polsce. Nigdy nie myślałam, że ktoś mnie o to poprosi! Kiedy zobaczyłam zdjęcia Waszej wersji Motyli, nie mogłam w to uwierzyć! Jaki wspaniały prezent mi oferowaliście! Naprawdę, co za prezent!

Tak chciałam być z Wami na premierze...

Dziękuję Wam za światło, którym oświetliliście Motyle. Historia Amelki to także moja historia. Szczęśliwa jestem wiedząc, że ta historia podróżuje i że artyści tacy jak Wy biorą ją pod opiekę.

En toute amitié,

Marie-Eve

Daria Sobik

Lekcja nr 1

JĘZYK POLSKI

Temat: Dokonać niemożliwego!

Lekcja przeznaczona dla uczniów szkoły podstawowej.

Uczniowie obejrżeli spektakl „Motyle” w reżyserii Emilii Piech w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

Cele zajęć:

Uczeń:

w zakresie wiedzy:

- prezentuje własne spostrzeżenia dotyczące obejrzanego spektaklu,
- opowiada o bohaterach spektaklu,
- streszcza historię Amelii,
- wymienia bohaterów przedstawienia,

w zakresie umiejętności:

- dopasowuje postaci do opisu,
- korzysta z aplikacji menti.com,
- czyta ze zrozumieniem,
- dopasowuje zdjęcia do opisów,
- dokonuje selekcji informacji,
- charakteryzuje bohaterów,
- interpretuje spektakl teatralny,

w zakresie postawy:

- pracuje w grupie,
- dostrzega fakt, że każdy człowiek może dokonać niemożliwego.

Metody pracy:

- metoda myślenia obrazami,
- pogadanka,
- instruktaż,
- praca z tekstem.

Środki dydaktyczne:

- strona internetowa www.menti.com,
- Karta Pracy nr 1,
- Karta Pracy nr 2,
- projektor,
- komputer,
- tablica multimedialna,
- koperty ze zdjęciami,
- koperty ze zdjęciami postaci,
- tablety lub telefony komórkowe z dostępem do Internetu.

Czas trwania: 45 minut.

INFORMACJE WSTĘPNE: Uczniowie po obejrzeniu spektaklu otrzymują Kartę Pracy nr 1. Zostają poproszeni o jej wypełnienie w domu.

Tok zajęć

1. Uczniowie opowiadają o swoich spostrzeżeniach po obejrzeniu spektaklu. To tzw. rundka bez przymusu, mówią tylko chętne osoby.
2. Każdy uczeń odczytuje swoje odpowiedzi (po uzupełnieniu w domu) z **Karty Pracy nr 1**.
  - Co wiesz na pewno?
(odpowiedzi powinny zaczynać się od: Wiem na pewno, że...)
  - Czego się domyślasz?
(odpowiedzi powinny zaczynać się od: Domyślałem się, że...)
  - Czego chciałabyś/ chciałbyś się dowiedzieć?
(odpowiedzi powinny zaczynać się od: Chciałabym/ Chciałbym dowiedzieć się...)

W trakcie odczytywania odpowiedzi uczniów nauczyciel koryguje ewentualne błędy w przypadku pytania pierwszego, a w przypadku dwóch pozostałych pytań stara się wraz z innymi odpowiedzieć.

3. Nauczyciel informuje uczniów, że sprawdzą, kto najlepiej pamięta przedstawienie. W tym celu loguje się na specjalnie stworzone przez pomysłodawczynię tego scenariusza konto na:

www.mentimeter.com.

Wpisuje odpowiednie hasło i klika w zakładkę **yourpresentation**.

Dzięki temu zostanie wygenerowany kod dla uczniów. Dzieci na smartfonach, tabletach otwierają stronę **www.menti.com**. Wpisują wygenerowany kod i swoje imię. Po zalogowaniu się wszystkich uczniów i odpowiedziach na 5 pytań wyłoniony zostanie zwycięzca. Nauczyciel loguje się na stronie **www.mentimeter.com**

Login: earhartamelia2018@gmail.com

Hasło: Amelia2018

4. Następnie nauczyciel prosi uczniów o krótkie streszczenie przebiegu zdarzeń w spektaklu. Najlepiej, aby wypowiadali się różni uczniowie. Można umówić się z dziećmi, że każdy mówi po jednym zdaniu.
5. Uczniowie ustalają, kto jest kim w dramacie. W tym celu należy podzielić klasę na 3 grupy. Każda grupa otrzymuje inną wersję **Karty Pracy nr 2**. Zadaniem dzieci jest uzupełnienie schematu dotyczącego konkretnej postaci: Amelii, Taty Amelii, Taty-dzieciaka (ojciec Amelki kiedy był dzieckiem) lub Amelii Earhart (w przypadku licznej klasy można stworzyć 6 grup, 2 drużyny będą opracowywać tego samego bohatera).
6. Uczniowie prezentują wyniki pracy grupowej. Ważne, aby Amelia Earhart została zaprezentowana jako ostatnia.
7. Nauczyciel zwraca uwagę na postać Amelii Earhart, która dokonała czegoś niemożliwego. Była pilotką, podróżniczką. Nikt nie wierzył, że może dokonać takich czynów. Przeleciała nad Oceanem Atlantyckim dwukrotnie. Raz była pasażerką, a drugi raz samotnie pilotowała samolot. Odczytanie fragmentu dramatu. (**załącznik nr 1**)
8. Nauczyciel podaje temat lekcji.

9. Nauczyciel inicjuje dyskusję, co to znaczy DOKONAĆ NIEMOŻLIWEGO?
10. Uczniowie wyszukują osoby podobne do Amelii Earhart. Należy więc podzielić klasę na grupy. Do podziału można wykorzystać karteczki z przedstawionymi pięcioma różnymi motylami. Uczniowie losują karteczki z narysowanymi motylami (w załącznikach przykładowe motyle). Osoby mające te same motyle łączą się w grupy. Każda drużyna dostaje dwie koperty: w jednej są zdjęcia postaci i kartka z napisem TY, a w drugiej opisy dokonań tychże ludzi. Zadaniem uczniów jest dopasowanie ich do siebie.
11. Prezentacja znanych ludzi, którzy dokonali czegoś niemożliwego (**Karta Pracy nr 3**).
12. Nauczyciel zwraca uwagę, że każdy z nas podejmuje ryzyko. Przypomina także, że każdy z nas może dokonać czegoś niemożliwego. Wszystko zależy od motywacji, siły i chęci.

KARTY PRACY NR 1

Drogi uczniu!

Obejrzałeś spektakl „Motyle”. Odpowiedz na pytania:

1. Co wiesz na pewno?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Czego się domyślasz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Czego chciałabyś / chciałbyś się dowiedzieć?

.....

.....

.....

.....

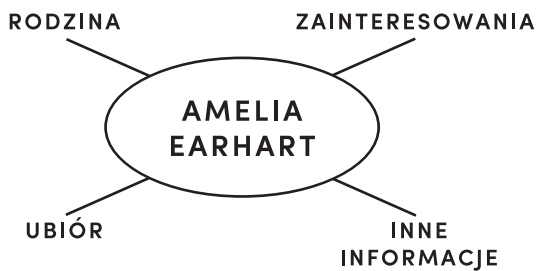
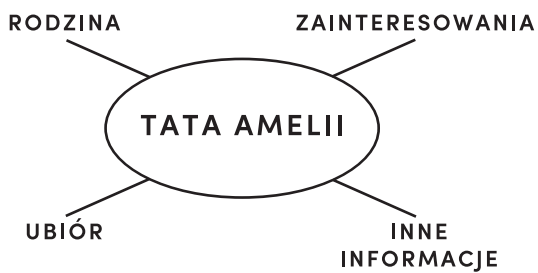
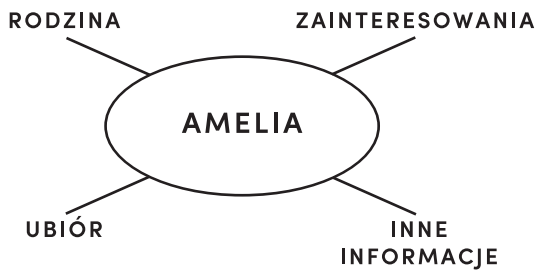
.....

.....

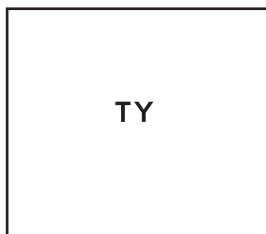
.....

.....

KARTY PRACY NR 2

KARTY PRACY NR 3

NICK VUJICIC

kaznodzieja i mówca motywacyjny, który mimo niepełnosprawności (nie ma rąk i nóg) prowadzi wykłady na całym świecie. Wykonuje wszystkie codzienne czynności, gra w golfa, pisze na komputerze, używa smartfona, jeździ na deskorolce, myje zęby, goli się, gra na perkusji.

JAN MELA

podróżnik i działacz społeczny. Mimo amputacji kończyn jest najmłodszym zdobywcą biegunu północnego i południowego.

JERZY OWSIAK

dziennikarz radiowy i telewizyjny, założyciel Fundacji WIELKA ORKIESTRA ŚWIĄTECZNEJ POMOCY. Organizator corocznego finału WOŚP, dzięki któremu polskie szpitale otrzymują wiele sprzętu medycznego.

AMELIA EARHART

pilotka, pierwsza kobieta, która w 1928 roku przeleciała nad Atlantykiem, a samotnie uczyniła to w 1932 roku.

TY

„Ile razy zrealizowałeś coś, co wydawało się niemożliwe? Ile razy podjąłeś ryzyko? Jesteś osobą, która ma w sobie potencjał i możliwości”.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Szósty lot Nieustraszeni z "Latającego pocztowca"

Tata dzieciak (przed klasą):

Pierwszy lot braci Wright zapoczątkował wyścig ku podniebnej chwale.

Piloci byli wtedy również wynalazcami, konstruktorami, ale najbardziej to byli nieustraszonymi pogromcami przestworzy.

Nie wiedzieli, co to strach.

Moimi ulubionymi pilotami są francuscy piloci z firmy "Latający pocztowiec".

Byli bohaterami Pierwszej Wojny Światowej, ale kiedy się skończyła zostali podniebnymi listonoszami.

Piloci "Latającego pocztowca" za nic mieli niebezpieczeństwa.

I co najważniejsze nie bali się siąść za sterami samolotów, które były jak z papieru, w sensie, że mogły rozbić się ot tak.

Inni nieustraszeni, których lubię najbardziej to Charles Lindberg i Amelia Earhart.

Opowiem o tej drugiej.

Amelia Earhart:

Pierwsza kobieta – pilot.

Bez niczyjej pomocy i zupełnie sama przeleciała przez Atlantyk.

Była mega odważna.

Mimo tego, że rozbiła się wiele razy zawsze chciała ponownie wzbić się w przestworza.

W trakcie swojego trzeciego lotu dookoła świata zniknęła w morskiej głębi.

Nigdy jej nie odnaleziono.

Wielka zagadka.

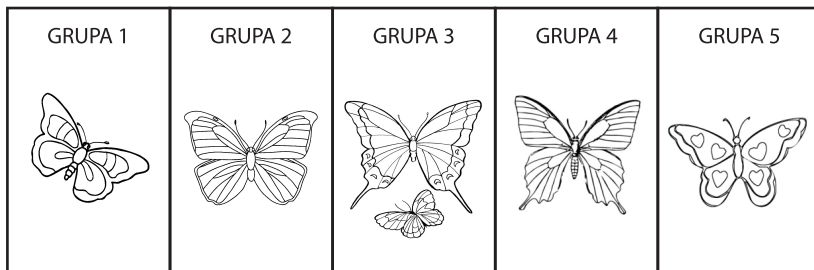
Wiem, że ta cała historia brzmi trochę smutno ale najważniejsze,

że Amelia przez całe życie robiła to, co kochała najbardziej:

latała samolotem.

Dziękuję.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Bibliografia:

www.deon.pl
www.bbbc.com
www.kolorowankadladzieci.pl
www.rmfm24.pl
www.miastrdzeci.pl

Opracowały:

Judyta Piaskowska
Monika Dymarkowska-Baron

Lekcja nr 2

JĘZYK POLSKI

Temat: W pogoni za marzeniami.

Lekcja przeznaczona dla uczniów szkoły podstawowej.

Uczniowie obejrzeni spektakl „Motyle” w reżyserii Emilii Piech w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

Cele zajęć:

Uczeń:

w zakresie wiedzy:

- wymienia postaci występujące w spektaklu,
- określa wiek głównej bohaterki,
- wymienia bohaterów mitu greckiego (z fragmentu z „Mitologii” Jana Parandowskiego),
- odtwarza kolejność wydarzeń w spektaklu

w zakresie umiejętności:

- charakteryzuje postaci dramatu,
- paruje pojęcia kluczowe,
- czyta ze zrozumieniem,
- opowiada losy Dedala i Ikara.

w zakresie postawy:

- dostrzega rolę marzeń.

Metody pracy:

- gra memory,
- pojęcia klucze,
- metoda rzeźby,
- drama,
- pogadanka,
- instruktaż,
- praca z tekstem.

Środki dydaktyczne:

- strona internetowa www.learningapps.org,
- fragment „Mitologii” Jana Parandowskiego,
- komputer,
- tablica interaktywna.

Czas trwania: 45 minut.

Tok zajęć

1. Wstęp do lekcji stanowi gra memory ze strony internetowej:
www.learningapps.org.
Nauczyciel uruchamia aplikację, włączając stronę **<https://learningapps.org/view6386939>**. Uczniowie podchodzą do tablicy multimedialnej i szukają pasujących do siebie wyrazów.
2. Nauczyciel pyta, jaka postać publiczna/historyczna pojawiła się w spektaklu. Uczniowie przywołują postać Amelii Earhart.
3. Nauczyciel rozpoczyna dyskusję o kobiecie pilotce. Pytania, które mogą być pomocne:
  - Czego chciała dokonać?
  - Co takiego uczyniła?
  - Czym dla niej był lot?
4. Przypomnienie bohatera, który również chciał latać. Uczniowie sami powinni zaprezentować Ikara – „starożytnego lotnika”.

5. Nauczyciel rozdaje fragmenty tekstu „Mitologii” Jana Parandowskiego. Uczniowie czytają w ciszy lub na głos. (**załącznik nr 1**)
6. Uczniowie i nauczyciel wchodzi w rolę i przygotowują konferencję prasową. Dzieci są mieszkańcami Krety, natomiast nauczyciel to dziennikarz zbierający informacje do artykułu o Dedalu i Ikarze. Zadaje pytania na podstawie tekstu:
- Jakim królem był Minos?
  - Jak ma na imię żona króla Krety?
  - Kto był owocem ich związku?
  - Jak nazywało się królewskie dziecko?
  - Gdzie przebywał Minotaur?
  - Kto był pomysłodawcą labiryntu?
  - Czym charakteryzowały się rzeźby Dedala?
  - Co wynalazł Dedal?
  - Dlaczego Minos nie chciał, aby Dedal wrócił do swojej ojczyzny?
  - Jaki pomysł ucieczki wymyślił Dedal?
  - Z czego zbudowane były pióra?
  - Jakie rady dał ojciec synowi?
  - Jak zakończył się lot Ikara i Dedala?
7. Nauczyciel dzieli klasę na dwa zespoły. Jedni to rzeźbiarze, a drudzy to rzeźby. Tłumaczy, na czym polega metoda rzeźby:
- w pierwszej rundzie rzeźbiarze ze swoich rzeźb modelują Ikara lecącego i szczęśliwego,
  - w drugiej rundzie następuje zamiana, uczniowie, którzy wcześniej byli rzeźbą stają się rzeźbiarzami i odwrotnie; tym razem trzeba wyrzeźbić Ikara spadającego.
- Pomocny może się stać fragment scenariusza do spektaklu odczytany głośno przez jednego z uczniów (**załącznik nr 2**).
8. Uczniowie dobierają się w pary. Ich zadaniem jest wyrzeźbienie Amelii Earhart lecącej nad Atlantykiem.
9. Nauczyciel rozpoczyna dyskusję na temat marzeń:
- Po co są marzenia?
  - Kto może pomóc w realizacji marzeń?
  - Jak można pomóc w realizacji marzeń?

Nauczyciel prosi uczniów, aby w domu opisali swoje największe marzenie.

„Mitologia” Jan Parandowski (fragment)

„Legendy kreteńskie Europa, którą porwał Dzeus, przedzierzgnięty w byka, zamieszkała na Krecie i urodziła dwóch synów: Minosa i Radamantysa. Po jej śmierci synowie zostali królami wyspy, a że nie mogli się zgodzić, przeto się rozłączyli. Radamantys odpłynął z kilku okrętami i założył własne państwo na wyspach Archipelagu Egejskiego. Rządził mądrze i sprawiedliwie, a ludy jemu podległe wspominały z wdzięcznością, że je z barbarzyństwa wyprowadził ku cywilizacji. Pod koniec życia przeniósł się do Beocji, gdzie ożenił się z matką Heraklesa, Alkmeną, wdową po Amfitrionie. Po śmierci bogowie ustanowili go sędzią w podziemiu, dla jego wielkiej prawości. Tymczasem Minos panował na Krecie. Był to rozumny król, który swoją potęgę umiał rozszerzyć bez podbojów, jedynie przez umiejętne współzycie z innymi krajami, skąd ciągnął zyski rozległym handlem. Miał wielką flotę i był prawdziwym władcą mórz. Nie było jednak szczęścia w domu. Jego żona, Pazyfae, urodziła dziecko, które miało kształt byka i człowieka. Ten syn szkaradny wyrósł na groźnego potwora i nazwano go Minotaurem. Król obawiając się, aby straszdyło nie szkodziło jego poddanym, postanowił je zamknąć w jakimś nie mógł. Gdy go Tezeusz zabił, król kazał gmach wyprzątnąć i oczyścić i zamienił go na pałac, gdzie odtąd mieszkał, a po nim jego następcy. Budowę labiryntu prowadził Ateńczyk Dedal (Dajdalos). Był on mistrzem we wszystkich sztukach. Miasta zamawiały u niego posągi bogów i bohaterów i ludzie zjeżdżali się z daleka, na uroczyste święta, aby podziwiać kunszt tego artysty, o którym mówiono, że umie w drzewo lub kamień tchnąć duszę żywą, tak iż ma się wrażenie, jakby postacie jego ruszały się, chodziły, patrzyły. W niektórych świątyniach kapłani przywiązywali jego statuy łańcuchami w obawie, żeby nie uciekły. Herakles idąc raz w nocy zobaczył jeden z owych posągów, a sądząc, że ma przed sobą jakiegoś przeciwnika, zaczął rzucać weń kamieniami. Późniejszym Grekom nie wydawały się one ani takie piękne, ani żywe. Przede wszystkim śmieszne. Niejaki Parmeniskos z Metapontu, który ślubował nie śmiać się nigdy, wybuchnął głośnym śmiechem na widok jednego z tych czcigodnych zabytków. Lecz za króla Minosa nikt nie śmiał się ani z Dedalą, ani z jego twórców. Tym bardziej że był godny sławy, ponieważ wynalazł mnóstwo rzeczy pożytecznych, np. świder, grundwagę. Król kochał go tak bardzo, że nie chciał się z nim rozstać nawet wtedy, gdy Dedal, trapiiony tęsknotą za ojczyzną, usilnie prosił o pozwolenie wyjazdu. Król nie pozwolił. Miał w tym trochę słuszności, gdyż Dedal zbyt długo był jego powiernikiem i zbyt dobrze znał różne tajemnice państwowe: taki człowiek za granicą mógł łatwo stać się niebezpieczny. Wówczas Dedal wymyślił nowy i niesłychany

sposób ucieczki. Z piór ptasich, sklejonych woskiem, sporządził olbrzymie skrzydła dla siebie i dla swego syna, Ikarą. Obaj przytwierdzili sobie skrzydła do ramion, a zanim ruszyli w drogę, rzekł ojciec do syna: "Pamiętaj, synu, żebyś zawsze latał środkiem, między morzem a niebem. Nie wolno ci zbyt wysoko szybować, gdyż gorąco promieni słonecznych roztopi wosk, który spaja skrzydła; ani nie zlatuj zbyt nisko, aby wilgocią wody nie nasiąknęły pióra". Dedal leciał pierwszy i pokazywał drogę synowi. Rybak, który zakładał sieci wśród sitowia, pasterz idący za swymi trzodami, oracz postępujący za pługiem — wszyscy podnosili zdziwione oczy ku niebu, gdzie w obłokach szybowali ci dwaj niezwyčajni latawcy. Zdumienie ogarnęło ludzi na widok czarodzieja, który ptakom wydał tajemnicę lotu i pokonał powietrze, dotychczas niedostępne dla mieszkańców ziemi. Minęli wkrótce wyspę Samos, Paros i Delos. Lecz Ikar, uniesiony zachwytem nad potęgą wynalazku, zapomniał o przestroгах ojca i coraz wyżej wzbijał się w błękitne przestworza. I wówczas stało się to, co przewidywał Dedal. Pod wpływem żaru słonecznego wosk stopniał i pióra, jedno po drugim, zaczęły opadać. Ikar, jak gromem rażony runął z wysokości na ziemię i zabił się na miejscu. Po długich poszukiwaniach odnalazł ojciec żałosne szczątki syna. Wyspę, na którą spadł Ikar, nazwano Ikarią, a morze dookoła niej — Morzem Ikaryjskim. Rozmyślając nad tym smutnym zdarzeniem pocziwy nasz Klonowic taką wypisał we Flisie przestroę wszystkim lotnikom: Dał ci Ikarus znać swym testamentem, Byś się nie bawił cudzym elementem... Dedal pochował syna, a sam udał się w dalszą drogę. Przybył na Sycylię, gdzie u pewnego króla został nadwornym budowniczym. Wykopał wielkie sztuczne jezioro i na stromych skałach zbudował gród warowny, w którym jego nowy pan przechowywał swoje skarby. W kilka lat później Minos z wielką flotą ruszył na Sycylię, aby upomnieć się o Dedala. Lecz zginął podczas wojny, która się wywiązała, a Dedal dożył głębokiej starości, powszechnie czczony (...)"

ZAŁĄCZNIK NR 2

Fragment scenariusza do spektaklu „Motyle”

PROLOG

Przemówienie

Zawód, który chciałbym wykonywać później

Tata dzieciak (stojąc przed klasą):

Dzień dobry.

Od niepamiętnych czasów,

świat zafascynowany jest niebem.

Ludzie zawsze marzyli, żeby

wzbić się w powietrze, tak jak ptaki. Wszystkie ludy świata

mnożyły wynalazki,

żeby zbliżyć się do nieba i gwiazd.

Chińczycy wynaleźli latawiec.

Włosi wynaleźli teleskop.

Amerykanie i Rosjanie kłócą się nadal o to,

który z nich wynalazł rakietę.

A grecy,

grecy bardzo dawno temu,

wymyślili wspaniałą historię

o pierwszym człowieku na świecie, który wzbił się w powietrze.

Ikar i jego ojciec zamknięci są w labiryncie. Ucieczka jest niemożliwa,

bo wyjścia strzeże

straszne stworzenie

o ciele człowieka i głowie byka

- Minotaur.

Jedyna droga ucieczki z labiryntu

prowadzi przez niebo.

Ikar i jego ojciec konstruuje skrzydła

z ptasich piór

sklejonych razem za pomocą wosku.

Ikar zakłada jedno z nich, potem drugie

i zaczyna machać rękami, tak jak ptak macha skrzydłami.

Wzbija się w powietrze

i wznosi się ponad labirynt,

ponad morze spokojne. Wzbija się tak wysoko,

że dotyka prawie słońca.

*Słońce roztopia воск
trzymający razem pióra,
które wirują w powietrzu,
jak po bitwie na poduszki.
Ikar spada. Macha rękoma...
Ciągle spada.
Spada i topi się w morzu.
Sami widzicie, że Ikar jest wielkim bohaterem,
o wielkiej sile
i wielkiej odwadze. Nawet jeśli się rozbił,
to do dzisiaj opowiada się jego historię.
(pauza)
Kiedy będę już duży,
chciałbym zostać pilotem.*

Bibliografia:

„Mitologia” Jan Parandowski
www.learningapps.org

Opracowały:

Judyta Piaskowska
Monika Dymarkowska-Baron

Lekcja nr 3

JĘZYK POLSKI

Temat: Strata odbierająca głos.

Lekcja przeznaczona dla uczniów szkoły podstawowej.

Uczniowie obejrżeli spektakl „Motyle” w reżyserii Emilii Piech w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

Cele zajęć:

Uczeń:

w zakresie wiedzy:

- wyjaśnia, co to jest list,
- wymienia elementy listu,
- wymienia wydarzenia ukazane w dramacie,
- wymienia bohaterów dramatu,

w zakresie umiejętności:

- chronologicznie układa zdarzenia z życia Amelii,
- redaguje list,
- czyta ze zrozumieniem,
- interpretuje zachowanie bohaterki,
- ocenia postępowanie postaci,

w zakresie postawy:

- rozważa problem utraty bliskiej osoby.

Metody pracy:

- metoda myślących kapeluszy,
- słoneczko skojarzeniowe,
- pogadanka,
- instruktaż,
- praca z tekstem.

Środki dydaktyczne:

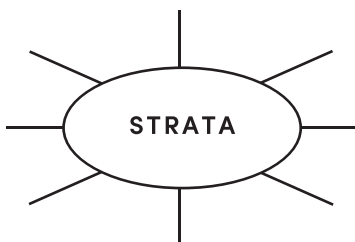
- fragment „Oskara i pani Róży” E.E. Schmitta,
- schemat listu,
- kartki z kolorowymi kapeluszami.

Czas trwania: 90 minut.

Tok zajęć

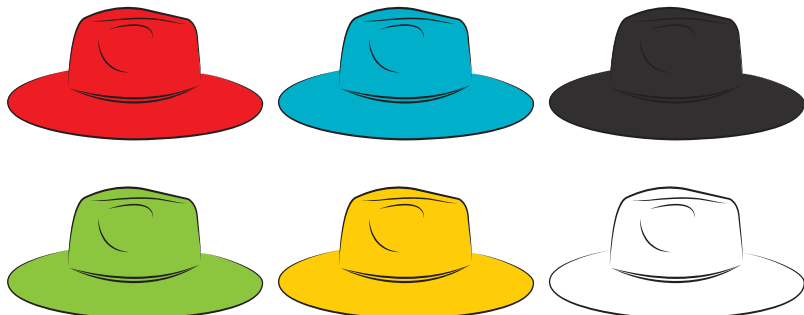
1. Nauczyciel prosi uczniów, aby wylosowali jedną karteczkę. Na jej odwrocie narysowane są różne kapelusze w kolorze białym, czerwonym, żółtym, zielonym, czarnym i niebieskim (**załącznik nr 1**). Uczniowie siadają do przypisanych wcześniej stołów, na których są symboliczne kapelusze z papieru, które ułatwiają podział grup.
2. Każda drużyna otrzymuje zadania (**załącznik nr 2**):
  - zadanie dla grupy BIAŁEGO KAPELUSZA,
  - zadanie dla grupy CZARNEGO KAPELUSZA,
  - zadanie dla grupy ŻÓŁTEGO KAPELUSZA,
  - zadanie dla grupy CZERWONEGO KAPELUSZA,
  - zadanie dla grupy ZIELONEGO KAPELUSZA,
  - zadanie dla grupy NIEBIESKIEGO KAPELUSZA.
3. Następuje prezentacja wyników pracy w następującej kolejności:
  - biały,
  - czerwony,
  - żółty,
  - zielony,
  - czarny,
  - niebieski.

4. Podanie tematu lekcji.
5. Uczniowie podają skojarzenia do słowa strata.

6. Nauczyciel inicjuje dyskusję na temat śmierci bliskich osób:
  - Jakie emocje wywołuje nas utrata bliskiej osoby?
  - Jak ludzie radzą sobie z żałobą?
  - Jak ludzie wyrażają swój żal?
  - Jak można ośwoić się ze śmiercią?
7. Nauczyciel przywołuje postać Oskara – bohatera książki „Oskar i pani Róża” Erica Emmanuela Schmitta. Oskar to mały chłopiec, który zmierzył się ze śmiertelną chorobą w wieku 10 lat. Do momentu spotkania z ciocią Różą borykał się z nią sam, gdyż rodzice nie potrafili mu pomóc. Uciekali od problemu, chociaż bardzo kochali syna. Pani Róża poradziła Oskarowi, aby pisał do Boga listy.
8. Uczniowie otrzymują jeden z listów chłopca do Pana Boga (**załącznik nr 5**). Odczytują go. Nauczyciel zadaje pytania:
  - Za co Oskar dziękuje Bogu?
  - Jaka pora roku była wtedy, gdy Oskar pisał list?
  - Jaka była zasadnicza różnica między Oskarem a Bogiem?
  - Jaki sekret Bóg zdradził Oskarowi?
  - Co to znaczy: „codziennie patrz na świat, jakbyś oglądał go po raz pierwszy”?
9. Przypomnienie zasad pisania listu i rozmieszczenia graficznego elementów tej formy wypowiedzi (**załącznik nr 6**).
10. Prośba, aby uczniowie napisali list o stracie kogoś bliskiego.

ZAŁACZNIK NR 1

ZAŁACZNIK NR 2

ZADANIA DLA GRUP:

**Zadanie dla grupy
BIAŁEGO KAPELUSZA:**
Przedstawcie losy Amelii
w formie planu wydarzeń.

**Zadanie dla grupy
CZARNEGO KAPELUSZA:**
Jakie negatywne emocje
towarzyszyły Amelii?

**Zadanie dla grupy
NIEBIESKIEGO KAPELUSZA:**
Jak poradzić sobie ze śmiercią
bliskiej osoby? Stwórzcie krótki
poradnik dla osób, które utraciły
kogoś bliskiego.

Zadanie dla grupy

ZIEŁONEGO KAPELUSZA:

Zastanówcie, jak nauki Taty
wykorzystała Amelia?

Z jakich jego pomysłów skorzystała?

Co by było, gdyby Tata Amelii nie umarł?

Zadanie dla grupy

ŻÓŁTEGO KAPELUSZA:

Przeczytajcie fragment dramatu
(załącznik nr 3).

Wypiszcie zalety spędzania czasu
z bliskimi (w tym Amelii i jej Taty).

Zadanie dla grupy

CZERWONEGO KAPELUSZA:

Przeczytajcie fragment dramatu
(załącznik nr 4).

Na jego podstawie ustalcie i określcie
emocje, uczucia towarzyszące Amelii.

ZAŁĄCZNIK NR 3

Fragment scenariusza do spektaklu „Motyle”

Ósmy lot

Nocny lot

*Atelier. Noc. Tata majsterkuje przy samolotach. Amelia mu towarzyszy.
Również coś majsterkuje. W pewnym momencie Amelka pojawia się w
drzwiach, spanikowana.*

Tata:

Dlaczego jeszcze nie śpisz?

Amelka:

Śniły mi się koszmary. Teraz nie mogę zasnąć. Boję się, że powrócę.

Tata:

Chodź tutaj. (Bierze ją w ramiona) Boisz się, że przyśni ci się to samo?

Amelka:

Tak.

Tata:

A co to za sen?

Amelka:

Śniło mi się, że latam. A tak naprawdę to, że nie mogłam wzbić się w powietrze.

Tata rozumie wszystko, od razu, tak jakby znał ten koszmar.

Tata:

Ha!

Amelka:

Śniło mi się, że wracałam ze szkoły i ktoś mnie śledził. Zaczęłam biec, ale on był szybszy i prawie mnie doganiał. Mówiłam sobie w duchu: "Szybko, Amelko, wzbij się w powietrze". Wiedziałam, że mogę to zrobić. Przecież w snach możemy wszystko, nawet latać. Biegłam coraz szybciej i rozpędzałam się, żeby wystartować. Trochę mi się udawało, odrywałam się od ziemi, ale tak nie do końca. Jakby coś ciągnęło mnie do ziemi.

Tata:

Amelko...

Amelka:

(wchodząc mu w słowo) Już prawie mnie miał. Próbowалам oderwać się od ziemi. Coraz bardziej i bardziej... Ale nie mogłam.

Tata:

Dobrze, już dobrze, Amelko. Spokojnie. To tylko zły sen. Skończył się. Już lepiej.

Amelka:

...

Tata:

Mam dowód, że to tylko zły sen, który nigdy nie mógłby się spełnić.

Amelka:

Tak?

Tata:

Tak.

Amelka:

No to powiedz.

Tata:

Przecież do szkoły jeździsz autobusem!

Amelka:

Tato! Śmieją się i wygłupiają. Ty też nie możesz spać?

Tata:

Nie...

Amelka:

Dlaczego?

Tata:

Za dużo myśli w głowie. Za dużo papierów w pracy, za dużo ważnych rzeczy do zrobienia. Nie ważne, bez znaczenia.

Amelka:

A co teraz robisz?

Tata:

Porządkuję wszystkie zdjęcia Amelii. Nazbierało się tego.

Amelka:

Lubisz ją, nie? Amelię Earhart. Earhart! Ciężko się to wymawia. Dlaczego tak bardzo ją lubisz?

Tata:

Bo to pierwsza kobieta pilot.

Amelka (prześmiewczo):

...która samotnie pokonała Atlanty.

Tata:

Amelko, nie śmiej się z tego. Trzeba wielkiej odwagi i zawziętości...

Amelka: (znowu prześmiewczo):

...żeby podołać takiemu wyzwaniu. No tak, oczywiście. Na pamięć znam tę historię.

Tata:

Nie mówiłem ci o niej wszystkiego. Amelia była naprawdę wyjątkowa. Poza pilotowaniem pomagała również dzieciom. Pracowała w sierocińcu. Któregoś dnia dyrektor tego sierocińca zwołał wszystkich pracowników i powiedział, że placówka nie ma pieniędzy. Potrzebna była natychmiastowa pomoc. Nie czekając ani chwili, Amelia pobiegła do samolotu. W tamtych czasach samolot przelatujący nad głowami robił ogromne wrażenie. Nie było to częste zjawisko. Kiedy tylko ludzie widzieli nadlatujący samolot, przestawali robić, to co robili i wpatrywali się w niebo. Tamtego dnia, kiedy Amelia przelatywała nad miastem wszyscy, którzy przyglądali się jej z zachwytem zauważyli padający deszcz białych karteczek. Ludzie pozbierali je i zaczęli czytać. "Ratujmy sierociniec, dzieci tego potrzebują" Amelka: Nie no, w to ci na pewno nie uwierz! Tata: Ależ tak, daję słowo! Sierociniec udało się uratować. Zresztą to nie jedyna tego typu akcja, jaką zrobiła. W tamtych czasach wszystkie kobiety chciały być takie jak Amelia.

Amelka:

Bo była piękna?

Tata:

Też, ale głównie dlatego, że była wolna jak ptak! Była tym, kim chciała być! No, już wystarczy, wracaj do łóżka.

Amelka:

No dobra... Ale tato...

Tata:

Nie bój się, na pewno uda ci się zasnąć. Wiesz, Amelko, czasem, jak w twoim śnie, nie jesteśmy w stanie wzbić się wyżej, niż chcemy. Jeśli jednak naprawdę w coś wierzymy to na pewno się w końcu uda! Czasem nawet upadamy. Musisz jednak wiedzieć, że po każdym upadku zawsze, ale to zawsze, w końcu wstajemy.

ZAŁĄCZNIK NR 4

Fragment scenariusza do spektaklu „Motyle”

Drugi lot Milczenie Amelki

Amelka:

Odkąd tata umarł sprawy się skomplikowały.

Nie mogę wam dokładnie wytłumaczyć dlaczego, ale przestałam mówić.

Ani słowa.

Ani dźwięku.

Kompletna cisza.

Lekarze mówią mojej mamie, że przeżywam jakieś załamanie nerwowe, czy coś, że wypadek taty był dla mnie traumą, że trzeba się mną opiekować, chronić.

Muszę "na nowo oswoić otoczenie".

A mnie się wydaje, że moje serce się rozbiegło.

Mój motorek - serduszko pracuje na pełnych obrotach, bo coś wciska gaz do dechy: te tysiące latających motyli wewnątrz mnie, których skrzydła biją tak mocno, że zaczynają się mieszać i plątać.

Chwilę później zawroty głowy, tracę oddech, wszystko kręci się i kręci, wiruje wokół mnie.

Może tak czuł się tata tuż przed wypadkiem?

(do Taty) Tato, czy tak się czułeś przed wypadkiem?"

ZAŁĄCZNIK NR 5

Miejscowość, Data

Nagłówek!

.....

wstęp

.....
.....
.....
.....

rozwinięcie

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

zakończenie

.....
.....
.....
.....

Podpis

PS .....

ZAŁĄCZNIK NR 6

Eric-Emmanuel Schmitt „Oskar i pani Róża” (fragment)

Szanowny Panie Boże,

Dziękuję, że przyszedłeś.

Wybrałeś dobry moment, bo czułem się bardzo źle. Może zresztą obraziłeś się na mnie za wczorajszy list...

Kiedy się obudziłem, pomyślałem, że mam dziewięćdziesiąt lat i obróciłem głowę w stronę okna, żeby popatrzeć na śnieg.

I wtedy poczułem, że przychodzisz. Był ranek. Byłem sam jeden na ziemi. Było tak wcześnie, że ptaki jeszcze spały, i nawet pielęgniarka z nocnej zmiany, pani Ducru, musiała sobie kimnąć, Ty jednak próbowałeś stworzyć świat. Ciężko Ci szło, ale dawałeś za wygraną. Niebo stawało się coraz bledsze. Nasycaliś powietrze bielą, szarością, błękitem, odpychałeś noc, wskrzeszałeś świat. Bez wytchnienia. Wtedy zrozumiałem, czym się różnimy: Ty jesteś niezmordowany! Nie wiesz, co to zmęczenie. Pracujesz na okrągło. Dzień, proszę bardzo! Noc! Wiosna! Zima! Peggy Blue! Oskar! Ciocia Róża! Masz zdrowie!

Zrozumiałem, że jesteś obok. Że zdradzasz mi swój sekret: codziennie patrz na świat, jakbyś oglądał go po raz pierwszy.

Wiec posłuchałem Twojej rady i pilnie wykonałem polecenie. Po raz pierwszy. Wpatrywałem się w światło, w kolory, drzewa, ptaki, zwierzęta. Czułem, jak powietrze wpada mi w nozdrza i sprawia, że oddycham. Słyszałem głosy rozbrzmiewające w korytarzu jak pod kopułą katedry. Czułem, że żyję. Drżałem z rozkoszy. Co za radość żyć. Byłem zachwycony.

Dziękuję Ci, Panie Boże, że to dla mnie zrobiłeś. Miałem wrażenie, że bierzesz mnie za rękę i wprowadzasz w sam środek tajemnicy, by zgłębiać tajemnicę. Dziękuję.

*Do jutra, całusy,
Oskar.*

*PS Moje życzenie: mógłbyś zrobić to jeszcze raz dla moich rodziców?
Ciocia Róża już pewnie wie. I może dla Peggy, jeśli starczy Ci czasu...*

Bibliografia:

Eric-Emmanuel Schmitt, *Oskar i pani Róża*,
tłumaczenie Barbara Grzegorzewska, Znak litera nova, Kraków 2011

Opracowały:

Judyta Piaskowska
Monika Dymarkowska-Baron

Lekcja nr 4

JĘZYK POLSKI

Temat: Gdy czujesz trzepot motyli skrzydeł... – interpretacja spektaklu pt. "Motyle".

Lekcja przeznaczona dla uczniów klas V.

Uczniowie obejrżeli spektakl „Motyle” w reżyserii Emilii Piech w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

Cele zajęć:

Uczeń:

- wyraża opinię na temat obejrzanego spektaklu,
- umie wnioskować, interpretować i odkrywać symboliczne znaczenie treści spektaklu teatralnego,
- potrafi charakteryzować bohaterów,
- potrafi wejść w rolę bohatera – posłużyć się techniką dramy,
- rozwija umiejętności redakcyjne.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa.

Środki dydaktyczne:

- tablica korkowa,
- "Słownik symboli" Władysława Kopalińskiego,
- pocztówki wykonane przez uczniów.

Drogi uczenia się:

- przez działanie,
- przez przeżywanie,
- przez przyswajanie.

Metody:

- burza mózgów,
- heureka,
- drama,
- przekład intersemiotyczny.

Czas trwania: 45 minut (lub 90 minut – jeśli na lekcji uwzględnia się także pracę pisemną).

Tok zajęć

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA

Wprowadzenie do omówienia spektaklu "Motyle".

Nauczyciel prosi, by uczniowie zaprezentowali swoje projekty pocztówek z motywem MOTYLA przygotowane w domu. Następnie proponuje, by na odwrocie pocztówek zapisali swoje największe MARZENIE i zaadresowali wedle konwencji wykorzystanej w spektaklu – adres nierzeczywisty, na granicy absurdu, ale nawiązujące do treści. Rozdaje także koperty, w których zapisane pocztówki zostają umieszczone. Zbiera zaklejone koperty, odkłada do przygotowanej skrzyneczki lub koszyka. Informuje, że zostaną wykorzystane później.

Nauczyciel pyta:

- Jaki jest powód wyboru MOTYLA jako tematu plastycznego pocztówki?

Uczniowie bezbłędnie wskazują na tytuł obejrzanego spektaklu pt. "Motyle".

2.CZĘŚĆ WŁAŚCIWA

Nauczyciel nawiązuje do przedstawienia "Motyle". Pyta:

- Jacy bohaterowie występują w spektaklu?

Uczniowie wskazują na Amelkę i jej Tatę (mogą również podać Amelię Earhart – ale to osobny temat wymagający wnikliwszej analizy).

Nauczyciel prowokuje rozmowę. Zadaje pytanie:

– Co wiadomo o bohaterach?

Uczniowie zbierają informacje i zapisują w formie tabeli na tablicy (notatka w zeszytach).

AMELIA

- 11 lat,
- straciła tatę,
- po stracie taty przestała mówić,
- imię otrzymała po słynnej pilotce Amelii Earhart,
- nie lubiła występów publicznych,
- miała koszmary senne,
- często spędzała czas z tatą,
- po wypadku czuła w środku dziwny trzepot skrzydeł motyli,
- była uparta,
- obciąła włosy,
- znalazła swoją pasję – MOTYLE,
- i inne cechy zapamiętane przez dzieci.

TATA AMELII

- miał ogromną wiedzę z dziedziny lotnictwa (pasjonat),
- uwielbiał historię Amelii Earhart, podziwiał ją,
- pracował jako urzędnik, praca ta jednak go nudziła,
- pragnął zarazić swoją pasją córkę,
- miał lęk wysokości,
- znalazł Czarny Zeszyt dziadka,
- zginął w wypadku podczas burzy śnieżnej,
- pragnął zostać lotnikiem
- zachował dziecięcą radość życia,
- i inne cechy zapamiętane przez dzieci.

Nauczyciel pyta:

– Co łączy Amelię i Tatę Amelii?

Uczniowie mogą wskazać na:

- dużą więź,
- pasję,

- wrażliwość,
- Amelię Earhart (dla Taty Amelii – autorytet, a dla Amelii – posłanniczka z zaświatów)

Uwaga! Tej części nie trzeba rozwijać.

Nauczyciel pyta uczniów:

- Czy jest coś, czego chcielibyście się dowiedzieć o bohaterach, czy przezwyciężacie jakieś tajemnice?

(Prosi, by napisać na karteczkach po dwa pytania do każdego bohatera i nie ujawniać ich kolegom)

Uczniowie zapisują pytania.

Nauczyciel proponuje zabawę w psychologiczną mini-dramę. Prosi, by uczniowie wyobrazili sobie, że są bohaterami spektaklu (Amelią lub jej Tatą), przemyśleli jak mają się zachowywać, spróbowali myśleć jak oni. Następnie prosi trzech ochotników na środek sali – 3 Amelie. Uczennice siadają na krzesłach, przygotowują się do roli. Pozostali uczniowie wybierają pytania, które zadają młodym aktorkom: jedno pytanie – trzy odpowiedzi (może być kilka rundek).

Uwaga! Zadanie może ulec rozszerzeniu: Amelie mają słuchawki, nic nie słyszą, a pytanie jest zapisane i dane im do odczytania. Tworzymy "świat ciszy", w którym żyła bohaterka i jednocześnie zapobiegamy wtórności odpowiedzi.

Nauczyciel kontroluje czas. W zależności od okoliczności i przebiegu ćwiczenia kontynuuje albo prosi o zmianę bohatera – kolejna analogiczna rundka z rolą Taty Amelii.

Próba podsumowania po ćwiczeniu.

Nauczyciel pyta „młodych aktorów”:

- Jak czuliście się w roli? Czy było łatwo/ trudno odpowiadać na pytania? Czy wszystkie pytania były zrozumiałe?

Do pozostałych uczniów kieruje prośbę o opinie, które pytania i odpowiedzi były najciekawsze, najbardziej zaskakujące, najtrudniejsze.

Uczniowie dzielą się wrażeniami, argumentują swoje sądy.

Uwaga! Dobrze, by tak kierować rozmową, by pojawił się motyw MOTYLA, tajemniczego trzepotu skrzydeł odczuwanego przez Amelię, zagadkowego pojawienia się motyla na ramieniu bohaterki. To uczyni przebieg lekcji spójnym i nawiąże do końcowej części, która ją podsumuje.

Nauczyciel odczytuje definicję wskazującą na symboliczne znaczenie MOTYLA ze "Słownika symboli" Władysława Kopalińskiego lub innego źródła.

Pyta o związek między definicją a treścią spektaklu oraz historią bohaterów.

Uczniowie wskazują na metamorfozę bohaterów, odnalezienie sensu w życiu – pasji, która jest motorem do działania; dzięki której życie staje się przygodą i inspiracją do ciągłego poszukiwania tego, co NIEZNANE. To pasja daje ODWAGĘ do MARZENIA.

Nauczyciel:

– Co dzięki MARZENIOM czy PASJI zyskali bohaterowie?

Uczniowie (przykładowe odpowiedzi):

AMELIA:

- zaczęła mówić,
- pogodziła się ze śmiercią ojca,
- pozbyła się poczucia winy, że nie marzy o tym samym, co ojciec,
- doświadczyła przenikania się granic światów: transcendentnego/pozazmysłowego i rzeczywistego,
- odkryła swoją pasję – MOTYLE.

TATA AMELII:

- mógł odciąć się od rutyny pracy księgowego i monotonii życia,
- odnalazł szczęście,
- zachował dziecięcą radość życia i energię do działania.

Nauczyciel pyta:

– Czego nauczyliście się o marzeniach?

Uczniowie (przykładowa odpowiedź): Dają wolność; każdy ma własne marzenia – nie można narzucać ich innym, bo każdy jest inny, niepowtarzalny, jest indywidualnością; dają cel w życiu (uczniowie zapisują swoje odpowiedzi w zeszytach).

Nauczyciel proponuje ostatnie zadanie. Przynosi tablicę korkową. Pyta o jej znaczenie w spektaklu.

Uczniowie mówią, że miała przypominać i zbliżać do celu, to jak tablica trofeów.

Nauczyciel prosi, by na małych karteczkach napisać słowo-klucz definiujące zapisane na pocztówkach MARZENIE (powinno ono naprowadzać, a nie bezpośrednio nawiązywać – inne niż wszystkie użyte w zapisanym tekście) i przypięcie ich wraz z imieniem do tablicy.

Następnie zapowiada akcję "Oddajmy MARZENIE właścicielowi".

Uczniowie losują kopertę, odczytują MARZENIE i próbują odszukać poprzez słowo-klucz "właściciela". Przypinają pocztówki pod karteczkami. Dzięki temu poprzez zabawę dzieci integrują się, dowiadują o swoich pragnieniach, pasjach.

ZADANIE DOMOWE:

Nauczyciel zapisuje zadanie domowe albo, jeśli to lekcja dwugodzinna, zapowiada pracę pisemną podczas zajęć na wybrany temat:

- Czy warto marzyć? - esej lub rozprawka.
- A gdybym był motylem... - opowiadanie.
- List Amelii do Taty po przemianie.

Bibliografia:

„Słownik symboli” Władysław Kopaliński

Opracowała:

Monika Bochańska-Kowalska

BIOGRAMY

Daria Sobik

absolwentka Kulturoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach i Wiedzy o teatrze na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Od września 2017 pracuje jako dramaturg w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy. Edukatorka teatralna, reżyserka czytań performatywnych i twórczyni projektów promujących polską dramaturgię współczesną. Była asystentką reżysera przy spektaklu *Koń, kobieta i kanarek* w reżyserii Remigiusza Brzyka. Pracowała nad dramaturgią spektakli: *Komedia omyłek* w reż. Jean Philippe Salerio, *Kopciuszek* w reż. Łukasza Gajdzisa, *Motyle* w reż. Emilii Piech, *Sprawa. Dzieje się dziś* w reż. Martyny Majewskiej.

Monika Bochańska-Kowalska

nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 63 w Bydgoszczy. Założycielka zespołu ruchu scenicznego „Iris” działającego w latach 2001--2008. Współorganizatorka Powiatowego Przeglądu Twórczości Dziecięcej, którego stałym elementem są warsztaty teatralne oraz realizacje filmowe jako sposób na odkrywanie talentów wśród dzieci. Brała udział w ogólnopolskich projektach „Warto być dobrym” i „Szkoła odkrywców talentów”. W szkole prowadzi Koło Teatralne. Tytuły ostatnich spektakli to „Dziady” cz. II, „Śnieżynka”, „Historia Powstania Warszawskiego”.

Monika Dymarkowska-Baron

polonistka w szkole integracyjnej (SP nr 12 w Bydgoszczy), nauczyciel języka polskiego jako języka obcego, od kilku lat opiekun samorządu uczniowskiego. Koordynatorka akcji „Marzycielska Poczta” w Szkole Otwartej i Tolerancyjnej w ramach Bydgoskiego Projektu Miejskiego. Autorka innowacji pedagogicznych: „Świat jest teatrem”, „W kręgu filmu i teatru”. Wraz ze swoimi uczniami prowadzi szkolną telewizję "Integrat TV".

Judyta Piaskowska

absolwentka pedagogiki na WSP w Bydgoszczy, teorii wiedzy o teatrze, filmie i telewizji na Uniwersytecie Łódzkim, oligofrenopedagog w Szkole Podstawowej nr 12 w Bydgoszczy im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury z Oddziałami Integracyjnymi w Bydgoszczy. W klasach gimnazjalnych współautorka innowacji pedagogicznej „Świat jest teatrem”.

dyrektor **Łukasz Gajdzis**
zastępca dyrektora **Anna Kosmala**
główny księgowy **Jacek Grabarczyk**
dramaturżki **Daria Sobik, Joanna Tarasińska**
kierowniczka działu artystycznego **Bernadeta Fedder**
producent **Mariusz Gołosz**
kierownik działu promocji i sprzedaży **Michał Gąsiorowski**
dział promocji i sprzedaży **Magdalena Kołata, Marietta Maciąg,**
Katarzyna Plucińska, Aleksandra Rzęska, Agnieszka Sondej,
Paulina Wenderlich
aktorzy i aktorki **Paweł L. Gilewski, Mirosław Guzowski,**
Marian Jaskulski, Damian Kwiatkowski, Alicja Mozga,
Dagmara Mrowiec-Matuszak, Emilia Piech, Jerzy Pożarowski,
Michalina Rodak, Michał Surówka, Małgorzata Trofimiuk,
Jakub Ulewicz, Małgorzata Witkowska, Marcin Zawodziński
inspicjenci **Hanna Gruszczyńska, Adam Pakieła**
sekretariat **Joanna Konopka**
pedagog **Karolina Sosińska**
główna specjalistka ds. pracowniczych oraz BHP **Marta Pierzchalska,**
Krystyna Müller
zastępca głównego księgowego **Joanna Kraszewska**
specjalistka ds. płac **Elżbieta Cieślak**

księgowe **Jagoda Sternal, Joanna Szewe**
kierownik działu techniczno-gospodarczego **Waldemar Gracz**
zastępca kierownika działu techniczno-gospodarczego **Beata Waszak**
specjalistki ds. techniczno-gospodarczych **Maria Skora,**
Kazimiera Szramka
kierowniczka pracowni krawieckiej **Ewa Stańska**
krawcowe **Alina Tadych, Aldona Włoch**
kierownik pracowni elektroakustycznej **Robert Łosicki**
elektrycy-oświetleniowcy **Marek Wilk, Eugeniusz Wiśniewski**
akustycy **Leszek Drygas, Krzysztof Kroschel**
brygadzysta obsługi sceny **Artur Ekwiński**
montażysty sceny **Andrey Astvatsaturoy, Jarosław Andrysiak,**
Andrzej Kotowski, Jarosław Kubiński, Mariusz Pawlikowski,
Roman Pietrzak, Marcin Należyty
rekwizytorzy **Eugeniusz Baranowski, Wiesław Mitoraj**
garderobiane **Olga Betańska, Jadwiga Kamińska, Katarzyna Wysocka**
fryzjer **Michał Boroń**
ślusarze-montażyści **Jarosław Andrysiak, Andrzej Kotowski**
stolarze-montażyści **Krzysztof Pawlak, Witold Włoch**
zaopatrzeniowiec-kierowca **Bożena Lange**
konserwator **Zbigniew Czerniak**

Teatr Polski
im. Hieronima Konieczki
al. Adama Mickiewicza 2,
85-071 Bydgoszcz

sekretariat
E tp@teatrpolski.pl
T 52 339 78 13
F 52 339 78 20

Informacja o biletach
E bilety@teatrpolski.pl
www.teatrpolski.pl
T 52 339 78 18
M 885 607 090
F 52 339 78 40

Kasa główna/info:
al. Adama Mickiewicza 2
(główne wejście od ul. 20 stycznia 1920 r.)

Czynna od poniedziałku do piątku 14.00-19.00 oraz w soboty, niedziele i święta
trzy godziny przed spektaklem.